

[Bresemann.]

hvilken Kommunerne ikke har misbrugt den Frihed, de har haft siden 1868. Men det har ikke været muligt tidligere at faa Indenrigsministeriet til at gaa med til Bevarelsen af § 23 i dens fulde Omfang, idet det har ønsket stærkere, mere snærende Baand paa Kommunerne paa dette Omraade. Jeg er glad ved, at det foreliggende Lovforslag ikke betyder nogen større Forringelse af Kommunernes Selvstyre. Der er visse Ting i § 23, som betyder en Ændring, der dog efter min Mening ikke i nogen som helst Henseende er afskrækkende. Der siges saaledes i den nu foreslaaede § 23, at Kommunerne skal meddele Ministeriet, naar de ønsker at optage et midlertidigt Laan, men Ministeriets Billigelse hertil skal ikke indhentes. Det forekommer mig at være ganske naturligt, at Ministeriet faar en saadan Meddelelse, naar det ønsker det, og der er adskillige andre Bestemmelser af lignende Art, som jeg ikke mener vil gøre nogen Fortræd eller afstedkomme Utilfredshed i Kommunerne. Der er ligeledes sat en Grænse for Kommunernes Kaution, idet Lovforslaget indeholder den Bestemmelse, at Kommunen har Ret til at yde Kaution for Grundejere, som ønsker Laan i Bankerne til Bestridelse af deres Udgifter ved Indlæg af Gas, Vand og Elektricitet, naar disse afdrages i Løbet af højst 15 Aar. Denne Bestemmelse er ganske nødvendig for de kommunale Værkers Udvidelse, som betinges af, at det bliver let for Grundejerne at komme i Besiddelse af de Goder, som Værkerne fremstiller, og det har Indenrigsministeriet altsaa indset. Men jeg tror, man skulde gaa et Skridt videre og lade denne Bestemmelse ogsaa omfatte Laan, hvor Talen er om Vej- og Kloakanlæg. Det er nemlig saaledes, at en Grundejer pludselig kan komme til at skulle udrede betydelige Beløb til Vej- og Kloakanlæg, og hvis han ikke er velstillet og heller ikke kan laane Penge i Banken, kommer han til at sidde meget vanskeligt i det. Nu er Regelen den, at den paagældende Grundejer kan laane Penge til saadanne Anlæg i Banken, vel at mærke mod Kommunens Kaution. Jeg vil meget henstille, at man tager disse og lignende Bestemmelser med ind under Overvejelserne ved Lovforslagets videre Gang gennem dette høje Ting. Der siges, som jeg nævnte før, i denne Paragraf, at saadanne Laan skal afdrages paa 15 Aar. Det er stramme Afdragsvilkkaar, og det synes jeg ikke er nødvendigt. Hvis en Grundejer har haft en Ejendom i 15 Aar og i den Tid har betalt Afdrag paa 1ste, 2den og 3die

Prioritet og tillige Afdrag paa Indlæg af Gas o. s. v., sidder han efter 15 Aars Forløb saa godt ved Ejendommen, at Kommunen saa sandt ikke risikerer en eneste Øre, hvis Afdragstiden var 25 Aar i Stedet for 15. Jeg vil henstille, at man ogsaa tager dette Spørgsmaal op til Overvejelse, men i øvrigt skal jeg erklære mig tilfreds med § 23 i den foreslaaede Form.

Derimod er jeg mindre glad ved en Udtalelse, som den højtærede Minister fremkom med ved Lovforslagets Fremsættelse, en Udtalelse, som ganske vist ikke referer sig til selve Loven. Den højtærede Minister udtalte ved den Lejlighed, at han kunde tænke sig, at Kommuner, der opfylder visse Krav med Hensyn til forstandig Økonomi, kunde faa en friere Stilling, medens de Kommuner, der ikke opfylder disse Krav, maa finde sig i et mere indgaaende Tilsyn. Jeg synes ikke, at der er noget, der berettiger Ministeriet til at foretage denne Sondring mellem Kommunerne, men jeg tror, at den højtærede Minister gør sig skyldig i den samme Fejltagelse som tidligere Ministre og mange andre, nemlig i at tro, at der er en væsentlig Forskel paa Kommunernes økonomiske Stilling, deres Konsolidering og deres Administration. Det er min Opfattelse, at nogen væsentlig Forskel er der ikke, og jeg tror ogsaa, det vil være uhyre vanskeligt og en meget betænkelig Ting for den til enhver Tid fungerende Minister at skulle skille Faarene fra Bukkene. Jeg tror, det vilde skabe et betydeligt Spektakel, og, som sagt, jeg kan ikke se, at det er nogen Nødvendighed. Og hvis endelig der var Forskel paa Kommunerne, saa de skulde sorteres i gode og daarlige, saa maa jeg sige, at jeg vil ikke være helt tryk ved, at det blev lagt i Indenrigsministeriets eller den til enhver Tid fungerende Indenrigsministers Hænder. Bevares, hvis vi skulde beholde den nuværende højtærede Indenrigsminister i mange, mange Aar, saa nærer jeg ingen Betænkeligheder, jeg nærer den største Tillid til hans Retsindighed og Villie til at undersøge Sagerne til Bunds, men der kan jo hænde enhver Minister noget menneskeligt, det er sket tidligere, og det kan ogsaa ske i Fremtiden, og der har foreligget Tilfælde, hvor der fra Ministeriets Side ikke er taget udelukkende saglige Hensyn ved Bedømmelsen af, om en Kommune var i en virkelig vanskelig Stilling eller kun i en tænkt vanskelig Stilling eller overhovedet slet ikke i nogen vanskelig Stilling. Der har været Tilfælde, hvor Bedømmelsen ikke har haft det mindste med saglige Grunde at gøre, og derfor er jeg noget betænkelig ved at komme ind paa, at Inden-